

Toiminta- ja taloustilaston erityiskysymykset koulutoimessa

11.4.2013 Oulu

18.4.2013 Tampere

Esityspaikka/tapahtuma [pp.kk.vvvv](#)

Etunimi Sukunimi titteli

Taulukko 41

- Tiedot kerätään vuosittain talous- ja toimintatilaston yhteydessä erillisellä ns. 41-taulukolla, jonka tiedot Tilastokeskus toimittaa Opetushallitukseen
- Tiedonkeruu on taloustilaston II-osan yhteydessä
- Tietoja luovutetaan muille kuin kunnalle itselleen vain opetushallinnon luvalla
- Tiedoilla kuvataan koulutuksen kustannuksia toiminnoittain
- Aineisto toimitetaan Opetushallitukseen 15.8

Taulukko 41

- Esi- ja perusopetuksen tietoja ei kerätä valtionosuuslaskelmien vuoksi -> ns. perushinta lasketaan käyttötaloustaulukosta (talous- ja toimintatilaston taulukko-01)
- Esi- ja perusopetuksen tiedot kerätään pääasiallisesti seurantatiedoiksi
- Valtiovarainministeriö käyttää kuitenkin yksittäisiä tietoja esi- ja perusopetuksen osalta kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien määrittämiseksi
 - » Pienet hankkeet ja sis. vuokrien po-kustannukset
- Lukion sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan tiedot kerätään edelleen rahoitusjärjestelmää varten
- Lukion yksikköhinnat tarkistetaan kustannustiedoista edelleen joka neljäs vuosi

Taulukko 41

- Taulukon 41 tietoja verrataan taulukkoon 01 Käyttötalous
 - » Taulukon 41 esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen toimintamenojen ja vyörytyserien tulee olla yhtä suuret kuin taulukossa 01 tehtävien 304, 305 ja 310 vastaavat menot
 - » Kustannusten jako eri tehtäviin tulee tehdä oikein jo taulukossa 01
- Pienten hankkeiden kustannuksia verrataan taulukkoon 02 Investoinnit (ja taulukkoon 05)

Esiopetus

- Esiopetus sisältää sosiaali- ja opetustoimessa itse järjestetyn sekä ostopalveluna hankitun esiopetuksen
 - » Sekä tarhassa että koulussa annettu esiopetus
- Esiopetukseen sisällytetään myös esiopetuksena annettu sairaala- ja vammaisopetus sekä vaikeimmin kehitysvammaisten opetus

Perusopetus

- Perusopetus sisältää perusopetuksen tiedot riippumatta siitä, missä opetus järjestetään
- Perusopetukseen sisällytetään
 - » Sairaala- ja vammaisopetus
 - » Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus
 - » Maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus
 - » Aikuislukioissa, kansanopistoissa ja kansalaisopistoissa järjestettävä perusopetus
- Perusopetukseen sisällytetään myös **perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta**

Lukiokoulutus

- Sisältää lukiokoulutuksen tiedot riippumatta siitä, missä opetus järjestetään
- Sisällytetään myös kansanopistoissa ja kansalaisopistoissa järjestettävä lukiokoulutus
- Aikuislukiossa järjestettävä perusopetus sisällytetään perusopetuksen kustannuksiin
- Kaksoistutkinnoista lukiokoulutuksen menoihin ja tuloihin sisällytetään:
 - » Lukiolaisten maksuosuudet ammattikoulussa suoritetuista kursseista
 - » Ammattikoululaisten lukiossa suorittamista kursseista saadut tulot

Taulukon 41 toiminnot ja menolajit

Opetus

- Sisällyttä kustannuksiin:
 - » Opetustoiminnan ja siihen välittömästi liittyvän muun toiminnan kustannukset (esim. tukiopetus, oppilaanohjaus)
 - » Erityisopetuksen (9-vuotinen oppivelvollisuus) osuus
 - » Rehtorien palkkauskustannuksista opetustoiminnan osuus
 - » Matkustus- ja kuljetuspalvelut (muut kuin kodin ja koulun/päiväkodin väliset koulukuljetukset), esim. retket, uimahallimatkat, kuljetukset koulujen välillä, opettajien henkilöstökoulutus ja koulutuksen matkakustannukset
 - » Opetustoimintaan liittyvät materiaalin ja palvelujen ostot sekä koneiden ja kalustojen vuokrat (sarake 02)

Opetus

- » Muut opetustoiminnan välittömät kustannukset
- » Maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus
- » Vuosisuunnitelman mukainen leirikoulu tai luokkaretki
- » Opetuksen osuus, jos palvelu ostetaan yksityiseltä tai seurakunnalta (kustannukset jaoteltava tällöin toiminnoittain)
- » Opetukseen kirjataan kaikki hankkeet, jotka liittyvät suoraan opetukseen tai parantavat opetuksen laatua (mm. henkilöstön kehittämiseen liittyvät). Tämä koskee myös erillisrahoitusta saaneita hankkeita, jotka ilmoitetaan bruttona.

Opetus

- Kustannuksiin ei sisällytetä
 - » Lastenhoitajista, koulunkäynti-/kouluavustajista, kouluruokailusta, kodin ja koulun välisistä oppilaskuljetuksista tai kiinteistöistä aiheutuvia kustannuksia. Opetuksen osuus kiinteistökustannuksista tulee ilmoittaa kohdassa Kiinteistöjen ylläpito.
 - » Vammaisten (11-v. oppivelvollisuus) osuutta opetuksen kustannuksista: sairaala-, vammais- ja vaikeimmin kehitysvammaisten opetuksen kustannukset ilmoitetaan omilla riveillään
 - » Hankkeita, jotka eivät liity luonteensa mukaisesti opetukseen tai opetuksen laadun parantamiseen. Nämä hankkeet tulee kirjata muille hankkeen luonnetta kuvaaville toiminnoille

Rehtorien palkat

- Rehtorien palkat tulee jakaa opetukseen ja sisäiseen hallintoon
- Opetuksen osuus opetukseen, loput sisäiseen hallintoon
- Rehtorin palkasta opetukseen kirjattava osuus saadaan, kun rehtorin opetusvelvollisuus jaetaan opettajan keskimääräisellä opetusvelvollisuudella (OVTES:n mukainen) ja kerrotaan tulos rehtorin vuosipalkalla
- Jakajana voidaan tarpeen vaatiessa käyttää tietyn aineopettajan viikoittaista opetusvelvollisuutta (esim. äidinkielen opettaja alle 20 tuntia viikossa)

Majoitus ja kuljetus

- Sisällyttä kustannuksiin
 - » Maksuttoman kuljetuksen järjestämisestä sekä kuljetus- ja saattoavustuksen myöntämisestä aiheutuneet käyttökustannukset **opetuksen järjestäjälle**
 - » Esiopetuksessa kodin tai päivähoidon ja koulutuspaikan väliset kuljetukset - **ei** kodin ja päivähoidon väliset.
 - » Perusopetuksessa kodin ja koulun / iltapäivätoiminnan väliset kuljetukset
 - » Kaikki oppilaskotien kustannukset kiinteistökustannuksineen (esim. henkilökunnan palkkaus, materiaalin ostot, vuokrat, majoitukseen liittyvät menot).
 - » Lukiolaisten majoitus peruskoulun oppilaskodissa tulee merkitä lukion kustannuksiin
 - » Perusopetuksen oppilaiden yksityismajoituksesta aiheutuneet maksut kokonaisuudessaan

Ruokailu

- Sisällyttä kustannuksiin
 - » Opetukseen osallistuneille oppilaille järjestetystä ruokailusta aiheutuneet kokonaiskustannukset
 - » Valvovan opettajan tai esim. avustajan ruokailukustannukset, ei kuitenkaan luontaisetuna
 - » Päivähoidon esiopetuksessa yhden aterian kustannukset oppilasta kohti päivässä – muilta osin päivähoitoon
 - » Ulkopuolisilta ostetut ateriat (oppilaille ostetut)

Ruokailu

- Ruokailuun ei sisällytetä kunnan muille yksiköille myydyin ruuan kustannuksia
 - » Lukio:
 - näiltä osin kustannukset merkitään pohjan ulkopuolisiin menoihin (saatuja tuloja vastaavat kustannukset, myyntituloja taulukossa 01)
 - todelliset kustannukset siirrettävä käyttötaloudessa oikeille tehtäville
 - » Esi- ja perusopetus:
 - todelliset kustannukset siirrettävä käyttötaloudessa oikeille tehtäville

Muu oppilashuolto

- Sisällyttä kustannuksiin
 - » Muun oppilashuoltohenkilökunnan (lastenhoitajat, koulunkäyntiavustajat) kustannukset muun kuin vammaisopetuksen (11-v.) osalta.
 - » Oppilashuollon kustannukset 9-v. oppivelvollisuuden osalta
 - » Oppilaiden tapaturmien hoidosta aiheutuneet menot, oppilaiden tapaturmavakuutusmaksut, oppilastestaukset
 - » Esi- ja perusopetuksessa työllistämistuella työllistettyjen henkilöiden palkat ilmoitetaan bruttona. Lukiokoulutuksessa ne ilmoitetaan nettona, tuen osuus kustannuksista pohjan ulkopuolelle

Muu oppilashuolto

- Taulukkoon 41 ei kirjata lainkaan koulupsykologin ja koulukuraattorin kustannuksia
 - » Kuuluvat taulukossa 01 tehtäväluokille 253 (psykologi) ja 217 (kuraattori)

Sairaalaopetus

- Sisällyttä kustannuksiin koulutuksen järjestäjälle (=sijaintikunta) aiheutuneet kokonaiskustannukset kiinteistökustannuksineen.
Vain sairaalan sijaintikunta ilmoittaa kustannukset.
- Älä ilmoita kotikunnan maksuosuuksia. Oppilaan kotikunta ei ilmoita tässä sairaalaopetuksesta aiheutuneita kustannuksia, jos kunnassa ei ole sairaalakoulua, vaan ne ilmoitetaan kohdassa xxx84 Kotikunnan maksuosuudet.
- Vertaa kustannuksia sairaalaopetuksen hoitopäiviin

Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus ja muu vammaisopetus

- Sisällyttä kustannuksiin
 - » **Koulutuksen** järjestäjälle aiheutuneet kokonaiskustannukset 11-v. oppivelvollisuuden oppilaista kaikki yhdelle riville
 - » Yleisopetukseen tai muuhun erityisopetukseen integroiduista vammaisoppilaista oppilasmäärien suhteessa laskettu osuus kustannuksista sekä vammaisoppilaiden erilliskustannukset (koulunkäyntiavustaja, kuljetus jne.)
 - » Vammaisoppilaiden osuus ruokailu- ja kiinteistökustannuksista sekä koulun sisäisen hallinnon kustannuksista
 - » Kuljetus- ja majoituskustannukset, erikoisruokavaliot sekä muun oppilashuoltohenkilökunnan kustannukset
 - » Osuus sisäisestä hallinnosta

Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus ja muu vammaisopetus

- Kustannuksiin ei sisällytetä
 - » erityisopetuksen kustannuksia (9-v. oppivelvollisuus)
 - » kustannuksia, jotka korvataan jonkun muun lain perusteella (esim. vammaispalvelulaki)
 - » kuntoutuksen järjestämisen kustannuksia (taulukossa 01 tehtävällä 253)
- Kustannukset jaetaan vaikeimmin kehitysvammaisten ja muun vammaisopetuksen välillä sen mukaan miten oppilaat on ilmoitettu oppilaskyselyssä

Sisäinen hallinto

- Sisällyttä kustannuksiin
 - » Koulujen johtokuntien palkkiot yms. välittömät kulut
 - » Laskennallinen osuus talous- ja henkilöstöhallinnon kustannuksista (kirjanpito, palkkalaskenta, atk, arkistointi, lakipalvelut)
 - » Välittömästi opetuksen järjestämiseen liittyvät hallintokulut
 - » Erottele esiopetuksen osuus sisäisestä hallinnosta esiopetukseen, ei saa sisältyä perusopetukseen
 - » Esiopetukseen vyörytetyt keskitetysti hoidetut talous- ja henkilöstöhallinnon, hankintapalvelun, tietohuollon, arkistoinnin tai lakipalveluiden menot

Kiinteistöjen ylläpito

- Sisällyttä kustannuksiin
 - » Osuus kunnan toisen yksikön toimesta hoidettujen tilojen kiinteistökustannuksista
 - » Kustannukset tulee vyöryttää taulukossa 01 opetuksen tehtäväluokille
 - » Kustannuksiin ei sisällytetä sumu-poistoja tai muita vastaavia laskennallisia eriä
 - » Mahdollisesti sisäiseen laskutukseen sisältyvä alv tulee erotella sarakkeelle 03 (**Lukiossa**)
 - » Osuus kiinteistöjä välittömästi palvelevan kadun ja/tai tien sekä tontin kunnossapitokustannuksista

Perusopetuslain mukainen koululaisten apip-toiminta

- Aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevaan kohtaan merkitään lain edellytykset täyttävä tai sitä laajempina toteutettu toiminta (3 tai 4 tuntia)
- Em. toiminnan kustannukset tulee merkitä tilaston taulukossa 01 käyttötalous tehtävälle 305 Perusopetus riippumatta siitä, missä toiminta järjestetään tai mikä sen järjestää
 - » Kunnan oma toiminta missä tahansa kunnan yksikössä: koulu, päiväkotia, nuorisotoimi, liikuntatoimi jne.
 - » Myös ostopalvelu ja avustaminen
 - » Kustannusten tulee vastata oppilastilastoihin ilmoitettuja oppilaita sekä ohjaustunteja (oma toiminta, avustettu toiminta vai ostopalvelu)

Perusopetuslain mukainen koululaisten apip-toiminta

- Maksut -kohdassa ilmoitetaan toimintaan osallistuvilta oppilailta perityt maksut. Muut tulot -kohdassa ilmoitetaan toimintaa varten saadut muut tulot, esim. työllistämistuet, matalapalkkatuet.
- Toiminta, joka ei täytä lain edellytyksiä, merkitään tilastossa kuten tähänkin saakka eli sinne missä annetaankin: päivähoitoon, nuorisotoimeen, jne.
 - » Jos esim. perusopetuksen yhteydessä on järjestetty aamu- ja iltapäivätoimintaa, joka ei täytä lain edellytyksiä, merkitään se taulukossa 01 tehtävälle 345 "Muu opetustoimi".

Perusopetuslain mukainen koululaisten apip-toiminta

- Ostopalvelun ja avustetun toiminnan kohdalla tulee ilmoittaa myös kyseiseen toimintaan liittyvät kunnan omat kustannukset, esim. koordinaattorin palkkauskustannukset, tilakustannukset, välipalakustannukset jne.
- Tilastovuodelta ilmoitettujen oman toiminnan, ostopalvelujen tai avustetun toiminnan kustannusten tulee vastata toteutuneita ohjaustunteja toimintamuodoittain.
 - » Jos on ohjaustunteja, on oltava myös kustannuksia taulukossa 41.
- Tilastokeskuksella on käytössään tilastovuoden ohjaustunnit. Tunnit näkyvät myös www-lomakkeella vertailutietoina.
 - » Esim. jos keväällä on ollut avustetun toiminnan ohjaustunteja, pitää olla myös avustetun toiminnan kustannuksia tilastovuonna. Eroavaisuuksista on hyvä antaa selvitys.

Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset

- Ilmoita keskitetysti hoidettujen tilojen sisäisiin vuokriin (taulukon 01 rivi 1970) tai vyörytyseriin (taulukon 01 rivi 2960) sisältyvät suunnitelman mukaiset poistot, laskennalliset poistot ja korot sekä muut kustannuslaskennalliset erät
- Ei taulukon 01 rivin 2940 poistoja ja arvonalentumisia
- Sisäisiin vuokriin sisältyvät po-kustannukset eivät saa sisältyä kiinteistöjen ylläpidon kustannuksiin

Kotikunnan maksuosuudet

- Kotikuntakorvausmenot
 - » Ilmoitetaan bruttona eli kotikuntakorvaustuloja ei vähennetä menoista
- Toiselta kunnalta ostettu opetus
- Ilmoita erillisiin sopimukseen perustuvat kotikuntakorvauksen ylimenevät osakustannukset toiselle opetuksen järjestäjälle esim. kuljetus
- Sairaala- tai koulukotiopetuksen kotikuntaosuus
- Kotikunnan maksuosuudet vastaavat useimmiten asiakaspalvelujen ostoja taulukossa 01

Pienet hankkeet

- Pieniin hankkeisiin merkitään investoinneista (taulukko 02) alle 400 tuhannen euron hankkeet, joihin ei ole saatu eikä haettu investointien valtionrahoitusta
 - » Harkinnanvaraista valtionosuutta saaneet hankkeet voidaan sisällyttää
- Myös kalustohankinnat ja vuosikorjausinvestoinnit, jos ne alittavat em. rajat, ovat tässä tarkoitettuja pieniä hankkeita elleivät ne sisälly jo sisäiseen vuokraan
- 400 tuhannen euron raja on hankekohtainen – ei vuosikohtainen eikä hankkeita saa jakaa useille kohteille **tai vuosille** rajan alittamiseksi

Sairaalaopetuksen hoitopäivät

- Sairaalaopetuksen hoitopäiviä voi olla vain koulutuksen järjestäjällä eli sairaalan sijaintikunnalla
- Hoitopäivinä ilmoitetaan vain ne päivät, jolloin oppilas on saanut opetusta sairaalassa
 - » Vrt. sairaalaopetuksen kustannuksiin riveillä 30463/30563

Esi- ja perusopetuksen menolajit

- Palkkaukset
 - » Palkat ja palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut
 - » Tulee vastata taulukossa 01 ilmoitettuja palkka- ja henkilösivukuluja tehtävillä 304 ja 305
- Muut menot
 - » Muut kuin palkkausmenot, esim. materiaalien ja palvelujen ostot
 - » Ilmoitetaan ilman palautusjärjestelmän alvia
- Esi- ja perusopetuksen kustannukset ilmoitetaan bruttona
- Toimintamenot ja vyörytyserät yhteensä tulee vastata taulukon 01 tehtäväluokkien 304 ja 305 toiminta- ja vyörytyserämenoja

Apip-toiminnan meno- ja tulolajit

- Palkkaukset
 - » Kunnan oman toiminnan osalta
- Muut menot
 - » Ostopalveluna hankitun toiminnan sekä avustetun toiminnan menot kirjataan tähän
- Arvonlisävero
 - » Palautusjärjestelmän alv
- Maksut
 - » Toimintaan osallistuneilta oppilaita perityt maksut
 - » Apip- toiminnan maksut ilmoitetaan taulukossa 01 rivillä 5500 maksut
- Muut tulot
 - » Esim. työllistämistuet

Lukiokoulutuksen menolajit

- Palkkaukset
 - » Koulutuksen järjestäjän palkkakustannukset
- Muut menot
 - » Muut kuin palkkausmenot, esim. palvelun ostot
 - » Ilmoitetaan ilman palautusjärjestelmän alvia
- Arvonlisävero
 - » Arvonlisävero jaotellaan toiminnoittain

Taulukon 41 yhteys muihin taloustilaston II-osan tietoihin

Kustannustiedot

- Taulukossa 41 ilmoitettujen esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen kustannusten tulee vastata taulukon 01 tehtäväluokkien 304, 305 ja 310 tietoja
- Mitä verrataan?
 - » Toimintamenot ja vyörytyserät yhteensä
 - » Palkkausmenot
 - » Asiakaspalvelun ostot vrt. kotikunnan maksuosuudet
 - » 305 maksutulot vrt. apip-toiminnan maksut

Toiminta- ja kustannustiedot

- Taulukko 51
 - » Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen oppilaat ja opetustunnit
 - » Opetustunnit ilmoitetaan ainoastaan itse tuotetun toiminnan osalta
 - » Toiselta kunnalta ostettujen palvelujen vastaavia tunteja ei ilmoiteta (ne ovat opetuksen järjestävän kunnan tilastossa)
 - » Esiopetuksen opetustunteihin (ja kustannuksiin) sisällytetään sekä sosiaalitoimen ja opetustoimen esiopetuksen osuus

Toiminta- ja kustannustiedot

- Taulukon 41 tietoja verrataan tarkastuksen yhteydessä myös muihin toimintatietoihin
 - » Apip-oppilaat ja ohjaustunnit (jaettuna omaan toimintaan, ostopalveluihin ja avustettuun toimintaan)
 - » Vaikeimmin vammaiset oppilaat
 - » Vammaiset oppilaat
 - » Majoitus- tai kuljetusetuutta saaneet oppilaat
- Tiedot saadaan oppilaitostilastoista